

Spis treści

Wstęp	9
1. Ważniejsze problemy i kierunki przemian energetyki	11
1.1. Problem zapotrzebowania na energię	11
1.2. Konieczność zmian kierunków rozwoju energetyki	14
1.3. Efekt cieplarniany	17
1.4. Możliwe kierunki przemian energetyki światowej	25
1.5. Energetyka odnawialnych źródeł energii	26
1.5.1. Energia słoneczna	27
1.5.2. Energia geotermalna	30
1.5.3. Energia mechaniczna wód powierzchniowych	34
1.5.4. Energia wiatru	37
1.5.5. Energia biomasy	39
1.5.6. Ogniwa paliwowe	41
1.5.7. Wodór	43
1.5.8. Energia odpadów komunalnych	44
1.6. Organizacje i stowarzyszenia zajmujące się wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	46
1.7. Perspektywy rozwoju odnawialnych źródeł energii	47
Literatura	47
2. Charakterystyki przepływowe i energetyczne wiatru	49
2.1. Wiatr jako zjawisko fizyczne. Określenia, źródło powstawania wiatru	49
2.2. Podstawowe charakterystyki wiatru	51
2.2.1. Rozkłady prędkości wiatru w funkcji wysokości nad powierzchnią gruntu	51
2.2.2. Rozkład gęstości mocy strumienia powietrza w funkcji wysokości	55
2.2.3. Porywy wiatru, turbulencja atmosferyczna	57
2.2.4. Średnioroczna prędkość wiatru i jej rozkład	62

2.3. Energetyczna wydajność EW w zależności od V_{sh} oraz V_o	73
2.4. Przybliżona ocena zasobów energii wiatru w Polsce oraz jej zmiany sezonowe	78
2.5. Wpływ parametrów atmosferycznych powietrza na wydajność energetyczną EW	84
2.6. Czynniki wpływające na możliwości wykorzystania energii wiatru	85
Literatura	87
3. Charakterystyki elektrowni wiatrowych.	
Przykłady rozwiązań konstrukcyjnych	89
3.1. Wprowadzenie	89
3.2. Podstawowe parametry i charakterystyki EW	90
3.3. Opis EW o pionowej osi obrotu	93
3.4. Opis EW o poziomej osi obrotu	95
3.4.1. Klasyczne EW o poziomej osi obrotu. Przegląd dotychczasowych konstrukcji EW	97
3.5. Opis konstrukcji EW	103
3.6. Stosowane rozwiązania konstrukcyjne podstawowych zespołów EW	104
3.6.1. Głowica	104
3.6.2. Wirnik	107
3.7. Podsumowanie	132
Literatura	132
4. Eksperymentalne metody badawcze w energetyce wiatrowej	134
4.1. Wprowadzenie	134
4.2. Zarys teorii podobieństwa w aspekcie badań opływu modeli elektrowni wiatrowej i jej elementów	134
4.3. Tunele aerodynamiczne	140
4.4. Podsumowanie	152
Literatura	153
5. Teoretyczne metody badawcze energetyki wiatrowej	154
5.1. Wprowadzenie	154
5.2. Zagadnienia podstawowe	155
5.2.1. Równanie ciągłości	155
5.2.2. Zasada zachowania pędu	157
5.2.3. Równania Eulera i równanie Bernoulliego	161
5.2.4. Przepływy potencjalne ośrodka nieściśliwego	164
5.2.4.1. Funkcja prądu	165

5.2.4.2. Rozwiązania elementarne równia Laplace’a dla potencjału w przepływie płaskim	167
5.2.4.3. Opływ walca kołowego	171
5.2.4.4. Opływ płaski bryły symetrycznej	173
5.2.4.5. Przepływ wokół profilu cienkiego przy niezerowym kącie natarcia	175
5.2.4.6. Metody panelowe: zastosowanie rozkładu osobliwości hydrodynamicznych na powierzchni ciała do wyznaczania opływu	184
5.2.5. Odcinek wirowy w przestrzeni i prawo Biota–Savarta	194
5.2.6. Warstwa przyścienna. Źródła oporu ciał	200
5.2.6.1. Równania Prandtla dla warstwy przyściennej	200
5.2.6.2. Równania von Kármána dla warstwy przyściennej	203
5.3. Elementarne teorie pracy turbiny wiatrowej	
o osi poziomej	212
5.3.1. Teoria strumieniowa	212
5.3.2. Teoria elementu łopaty	217
5.3.3. Uproszczone teorie wirowe	220
5.3.3.1. Model Glauerta	223
5.3.3.2. Udoskonalona metoda Witoszyńskiego	226
5.3.3.3. Rozszerzenie udoskalonej metody Witoszyńskiego na przypadek napływu niejednorodnego	230
5.3.3.4. Projektowanie aerodynamiczne wornika turbiny wiatrowej z wykorzystaniem uproszczonych metod wirowych	237
5.4. Teoria linii nośnej dla wornika siłowni wiatrowej	249
5.5. Teoria pracy turbiny wiatrowej o osi pionowej	255
5.6. Elementy aerodynamiki niestacjonarnej	263
5.6.1. Wornik o osi poziomej	263
5.6.2. Wornik o osi pionowej	273
5.7. Elementy aerodynamiki turbiny pracującej w farmie wiatrowej	274
Literatura	281

6. Generatory, układy regulacji, konfiguracje siłowni,

akumulacja energii elektrycznej	284
6.1. Wybrane elementy maszyn elektrycznych	284
6.2. Prądnicę prądu stałego	288
6.2.1. Prądnicę obcowzbudna	290
6.2.2. Prądnicę samowzbudne	291
6.2.2.1. Prądnicę bocznikowa	291

6.2.2.2. Prądnica szeregowo-.....	292
6.2.2.3. Prądnica szeregowo-bocznikowa	293
6.3. Generatory prądu przemiennego	293
6.3.1. Moc chwilowa, czynna, bierna i pozorna	293
6.3.2. Generator synchroniczny	300
6.3.3. Generator asynchroniczny	304
6.3.4. Korekcja współczynnika mocy	309
6.3.5. Synchronizacja generatora synchronicznego z siecią odbiorczą	312
6.4. Rozwiązania konstrukcyjne	313
6.4.1. Podstawowe układy pracy elektrowni – układ klasyczny	313
6.5. Układy regulacji	319
6.5.1. Regulacja ustawienia elektrowni w kierunku wiatru	320
6.5.2. Regulacja kąta ustawienia łopat	321
6.5.3. Regulacja poprzez zmianę obciążenia	322
6.5.4. Regulacja poprzez „przeciążenie”	322
6.5.5. Sterowniki PLC	323
6.6. Przetworniki częstotliwości	324
6.7. Pomiary parametrów mechanicznych	328
6.8. Konfiguracje indywidualnych siłowni wiatrowych	333
6.9. Akumulacja energii elektrycznej	335
6.9.1. Akumulator ołowiowy	336
6.9.2. Akumulator kadmowo-niklowy	336
6.9.3. Akumulator NIMH niklowo-wodorkowy	336
6.9.4. Akumulator jonowo-litowy	337
6.10. Podsumowanie	337
Literatura	337
7. Projektowanie i dobór układu przepływowego elektrowni wiatrowej	339
7.1. Wprowadzenie	339
7.2. Dobór wirników EW	340
7.2.1. Liczba łopat wirnika EW	340
7.3. Geometria i konstrukcja łopat wirnika EW	344
7.4. Charakterystyka wirników EW	345
7.5. Sposób doboru optymalnych parametrów geometrycznych i ruchowych EW	349
7.6. Określenie obciążeń normalnych i granicznych EW	369
7.7. Obciążenia dynamiczne generowane opływem elementów EW	373
7.8. Podsumowanie	381
Literatura	381

8. Analiza ekonomiczna i realizacja inwestycji w energetyce wiatrowej	383
8.1. Znaczenie analiz ekonomicznych dla określenia efektywności inwestycji w energetyce wiatrowej	383
8.2. Metody analizy i ważniejsze wskaźniki stosowane do oceny efektywności ekonomicznej inwestycji	383
8.3. Przykłady analizy ekonomicznej inwestycji w energetyce wiatrowej	385
8.3.1. Analiza wykorzystująca wskaźniki NCF oraz DPBT	385
8.3.2. Analiza wykorzystująca wskaźnik NPV	399
8.3.3. Analiza wykorzystująca wskaźnik IRR	399
8.4. Realizacja inwestycji w energetyce wiatrowej	400
8.5. Podsumowanie problematyki analizy ekonomicznej inwestycji w energetyce wiatrowej	401
Literatura	401